

היפנוזה

חדר האוכל המלא חברים היה שקט להפליא. ישבנו כהלומי רעם. עיני כולם היו מרותקות אל הבמה — חברנו ישב שם כמחוסר הכרה עצמית, בלי רגשות וחושים. דומה היה כישן בעיניים פקוחות. פניו חסרו כל הבעה, ידיו מורדות ככלי אין חפץ בו — רגליו כשלו. היה נתון כולו בידי האורח המהפנט, אשר הצליח לעשות בו ככל העולה על רוחו. רק נשמע הלחש המצווה עליו — וחברנו קם מכסאו וכמכונה המכוונת בידי אדם, כחיה הנשמעת לבעליה, מילא אחר הפקודות — בקפדנות ודייקנות.

לנגד עינינו נבח חברנו ככלב, רץ וקפץ, עמד על ידיו, התפתל כנחש על הריצפה. לפי פקודות המהפנט, דימה חברנו שהנו נמצא במקלחת; נטל את ידיו בחול במקום במים, רחץ את שיניו במקל אשר הושט לו, ניגב את ידיו ופניו בעתון ישן ומקומט.

„הנה אתה בא אל חדר-האוכל” — לחש לו האורח — „והעובדת מגישה לך ארוחת-בקר טעימה, אכול!” ו...חברנו המסכן ישב על כסא, שתה מים מלוחים, אכל חצילים לא מבושלים ובצלים לרוב — כאילו היו ערוכים לפניו תה וסוכר, עגבניות ותפוחי-עץ...

„עכשיו” — הפסיקו האורח — „נשמע צלצול הפעמון, עליך לקום וללכת לעבודה בנגריה, לנסר את העץ המונח לפניך”. חלף רגע — וחברנו לא קם ממקומו. השתומם האורח אך לא נבהל, חזר על פקודתו — הפעם במתינות ובקול חזק יותר. ובכל זאת לא זע חברנו ממקומו, ישב כתקוע במושב. אפילו לא הושיט יד לאחוז במקל המונח לפניו. השתומם האורח והשתדל להשפיע עליו בכל האמצעים; לחש, ביקש. מולו ישב חברנו כאדם שאין דבר היכול להשפיע עליו. נדהם האורח. זו לו הפעם הראשונה שנפגש בסירוב כה עקשני וחזק. התהלך על הבמה מתוך עצבנות, כעס, קצף — לבסוף עייף והחליט החלטה נמרצת: ניגש פעם נוספת אל חברנו, אשר

עמד בסירובו ובצעקה חזקה שאל: „למה לא תשמע לפקודות? הרי צויתך — עבוד!“

„לא!“ — השיב חברנו מתוך שקט ובטחון עצמי — „היום יש לי שבת“.

כאשר בדקנו את סידור העבודה מצאנו שצדק.

הנסיון השני היה מענין יותר. הפעם השתדל המהפנט להוכיח לנו — אחר הכשלוך הראשון — את כל כוחו. כיבו את האורות באולם. הצטופפנו ושמרנו על שקט מוחלט. לא עברו רגעים מועטים — וגם החבר השני שעלה על הבמה, היה מהופנט ובדייקנות נמרצת מילא אחר הפקודות אשר נתנו הפעם:

„יורים על הקיבוץ“ — לחש המהפנט והחבר, קם בזריזות ואחז במקל ויצא, כביכול, בראש קבוצה להשיב אש. כאשר נודעו לו כי דרוש שעון לאחד החברים היוצאים עם הפלוגה, מיהר, הוציא את שעונו מהכיס והושיטו לזקוק לו. הוא גם התגיס לבריגדה כששמע, מפי המהפנט, שוועדת החברים רשמה אותו בין המתגיסים. לא ניכר בו כל היסוס או חרטה במלאו אחר החלטות הקיבוץ.

„והנה“ — לחש האורח — „אתה ברחוב. קר. גשם יורד בלי הרף. לך חם, כי הנך לבוש היטב, אולם הנה עובר נער אומלל רועד מקור“. כהרף עין קם חברנו וללא היסוסים ומחשבות נוספות, חלץ בעליו, פשט מעילו, מכנסיו וחולצתו והגישם לנער המדומה. וכך כמעט ערום עמד הוא על הבמה, רועד מקור אך מאושר כאדם שמלא חובתו.

גם המהפנט שמח הפעם. היה זה נצחון מלא. הוא הוכיח את יכולתו.

אולם לפתע קרה דבר־מה מוזר — החבר אשר ישב על הכסא כנטול הכרה — קם ובצעדים מאוששים, מתוך החלטה עקשנית, ניגש אל הבגדים, אשר לפני רגעים מספר נתן במתנה. נראה היה

מבוהל — תפש את חפציו והתחיל מחטט בהם, צעק וצרח, כעס, בעט ברגליו, קפץ אגרוף, איים. האורח נדהם, רץ אחרי „המהופנט“ ובקש להרגיעו, התחנן לפניו פקד, לחש, אולם דבר לא עזר. החבר חיטט בכיסי מכנסיו, הפך חולצתו, זרק את מעילו — עד אשר נשתתק. החזיר הכל למקומו ובשקט ובמתינות חזר אל מקומו מוכן ומזומן לשמוע בקול המצווה עליו...

אולם עכשיו — החזיק בידיו שילינג, אשר הוציא מכיס בגדיו... היה זה השילינג אשר קיבל הבוקר מוועדת חברים להצגת קולנוע!

— אדם עני אוכל תרנגולת רק בשני מקרים — או שהוא חולה!
או שהתרנגולת חולה. חבר קיבוץ אוכל תרנגולת רק במקרה אחד:
כשהוא חולה שוחטים עבורו תרנגולת חולה...